

Level B – Several tenancy (Independent User): B1 Threshold level (Threshold) and B2 the Threshold advanced level (Vantage).

Level C – Free ownership (Proficient User): C1 Level of professional ownership (Effective Operational Proficiency) and C2 Level of mastery of a language in perfection (Mastery).

3) Entering of the all-European system of levels of mastery of a language does not limit possibility of various organisations and collectives on development and the description of the system of levels and training modules. However use of standard categories at creation of national programs will promote a transparency of various systems of training, and development of objective criteria of an estimation of level of mastery of a language will provide mutual acknowledgement of the qualifying characteristics received by pupils at examinations. (It would be desirable to assume that eventually system of levels and the formulation of descriptors will be improved in process of accumulating of experience in the countries-participants of the project and thanks to withdrawals and critical remarks of those. Who used «STE» in work.)

4) Resulted in «STE» tables of an estimation of levels are constituted on the basis of bank «illustrative descriptors», developed and checked up on practice, and subsequently graduated on levels during the research project of the Swiss co-authors «STE». Scales of descriptors are based on the developed system of categories for that description that ownership of language/user of language means and whom it is possible to name owning language/user of language. Descriptors became the tools successfully applied to determination of results of FL training. National systems of estimation are so various and confused that occurrence of such document can be welcomed only. Thus, for the first time preconditions for a transparency and comparability of results of FL training/studying as in national, and internationally have been created and bases for provision of quality of training in the field are pledged.

Certainly, it is desirable, that any intelligent European knew English also one more of the European languages. But teaching and studying of everyone of the subsequent ИЯ on the basis of English should be performed on other methods and taking into account other laws and factors which should be considered not only in curriculums and textbooks, but also by preparation of teachers of FL.

Абрамова Є. Ю.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов*

ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ ЯК КОМУНІКАТИВНА КАТЕГОРІЯ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ)

Вивчення політичної коректності в сучасному гуманітарному знанні носить міждисциплінарний характер. Упродовж довгого часу політична коректність займає значне місце в житті, в першу чергу, американського

соціуму, потім вона виходить за межі американської культури і американського варіанту англійської мови, знайшла в інших національних культурах, у тому числі і британському варіанті англійської мови, свій специфічний прояв, вираження якого можна простежити на матеріалі англomовної літератури.

Явище, яке виникло у США наприкінці 70-х – початку 80-х рр. і отримало назву «політична коректність» викликає дедалі більший інтерес, як в зарубіжних, так і вітчизняних лінгвістів, філософів і культурологів. Нині спостерігається небувалий інтерес стосовно питання про міжкультурної взаємодії. Світові потрясіння останніх років у соціальної, економічної, політичної сферах сприяли міграції народів, їх переселенню, розселенню, зіткненню та змішанню. Проблема зачіпає всі види людської життєдіяльності, зокрема така мультидисциплінарна наука як «Юриспруденція». Для ефективного формування іншомовної професійної компетентності необхідно зважати на культурологічну специфіку, щоб, де б студенти права не вчилися або працювали, в Одесі або Нью Йорку, вони почували себе упевнено.

Тому актуальність даної роботи визначається необхідністю вивчення категорії політичної коректності у процесі сучасної міжкультурної комунікації, виявленню соціокультурних факторів, і психологічних особливостей, які впливають мово-розумову діяльність представників англomовної лінгвокультури.

Мета роботи полягає в комплексному лінгвістичному описі політичної коректності як комунікативного явища з урахуванням семантичних, структурних і прагматико-мовленнєвих характеристик англomовної літератури.

За кордоном проблемами політичної коректності в аспектах різних наукових дисциплін займалися Діана Равич (Diana Ravitch), Динеш Д'Соуза (Dinesh D'Souza), Джері Адлер (Jerry Adler), та інші. Монографії Динеш Д'Соузи «Illiberal Education : The Politics of Race and Sex on Campus» і Діани Равич «The Language Police : How Pressure Groups Restrict What Students Learn» присвячені впливу політичної коректності на систему освіти в США. У роботі Пола Бермана «Debating PC» представлені різні погляди на ПК, викладені на конференції Асоціації сучасних мов в Чикаго 1990, присвячені політиці і канону, свободі мови і мовним кодексам, мультикультуралізму, і майбутньому.

Для цього дослідження політична коректність представляє інтерес передусім як лінгвістичне і комунікативне явище. Таким чином, найбільш релевантним для завдань нашого дослідження видається підхід В. В. Панина. У його розумінні політична коректність є мовною категорією, інтегральна ознака якої полягає в тому, що в коннотативному значенні мовної одиниці не міститься ідеї диференційованого відношення на підставі раси,

національності, етносу, гендера, віку, культури, освіти (канон, учбові плани), невиліковних хвороб (СНІД) і інвалідності, розумових і психічних розладів, сексуальної орієнтації, прав тварин, захисту довкілля, залежностей (шкідливих звичок), злочинної діяльності, класової приналежності і соціально-майнового положення, зовнішнього вигляду, а диференціальна ознака – виключення вищеназваних видів диференційованого відношення при вживанні мовної одиниця.

Вибір текстів сучасних англomовних романів в якості матеріалу дослідження викликаний тим, що художні твори є своєрідним відображенням різноманітних сторін мовної і позамовної реальності, що оточує авторів. Розгляд реалізації категорії політичної коректності на рівні лексики показав, що найбільш актуальні політкоректні теми для британських ЗМІ – це расове, етнічне, гендерне рівноправ'я, захист довкілля, адаптація в товаристві людей з обмеженими фізичними можливостями, права людей нетрадиційної сексуальної орієнтації.

Керуватися наявністю в поверхневій структурі висловлювання політкоректної або неполіткоректної лексики при визначенні змісту висловлювання як політкоректного або некоректного не завжди виявляється вірним. Важливим для визначення синтаксичної одиниці як політкоректним або неполіткоректним є вибирання засобу референції до ситуації або об'єкту дійсності. Таким чином, ключовим у визначенні синтаксичної одиниці як політкоректним або неполіткоректним є мовний сенс цієї одиниці (Падучева Е. В. Высказывание и его соотнесенность с действительностью. 2008, с. 79). У зв'язку з цим можна стверджувати, що категорія політичної коректності реалізується на рівні синтаксису за рахунок політкоректного сенсу, вираженого експліцитним і імпліцитним чином.

Так в уривку з роману Джил Доусон «Сорока» політкоректна лексема сприяє вираженню політкоректного змісту усього речення: *«It is her job to listen and to reflect back and to help fire-fighters express their feelings in a safe and supportive environment»* (Dawson, Jill. Magpie. 1998, p. 177). У приведеному уривку спожита лексема «fire – fighter» є політично коректним аналогом «fireman». Правомірно було б говорити, що подібні синтаксичні одиниці наділені експліцитним вираженням політично коректним сенсом, оскільки політкоректний компонент в них виражений в явній, експліцитній формі, а саме в політкоректних словах.

Таким чином, проява політичної коректності не обмежується лексичним рівнем, воно відрізняється особливими характеристиками в практиці мовленнєвого спілкування, що дозволяє перенести фокус дослідження на рівень комунікації. У формуванні політкоректного сенсу разом з експліцитно вираженими компонентами висловлювань важливу роль грають пресуппозиції і імплікатури, які можуть створювати такий сенс без опори на експліцитно виражені складові.